

ТИМ
ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ
И СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА

**Локалне иницијативе
за повећање социјалне укључености
и смањење сиромаштва**
Програм

Садржај

1. Опште информације о Програму локалних иницијатива	3
2. Тематске области Програма	4
3. Циљеви, резултати и активности Програма	6
3.1 Општи циљ Програма локалних иницијатива	6
3.2. Специфични циљеви Програма	6
3.3. Очекивани резултати Програма.....	6
3.4. Активности које ће бити подржане у оквиру Програма.....	6
3.5. Додатне обавезе корисника програма	7
4. Финансијски оквир Програма	8
5. Правила конкурса.....	9
6. Евалуација и избор пројекта.....	10
7. Како се пријавити и које процедуре следити	11
Прилог – Образац предлога пројекта	

1. Опште информације о Програму локалних иницијатива

Влада Републике Србије је 30. октобра 2014. године усвојила Други национални извештај о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији за период 2011-2014. године¹ који, поред представљања законског, стратешког и институционалног оквира и анализе тренутног стања у релевантним областима, даје и преглед до сада реализованих мера и програма и указује на основне правце деловања у наредном периоду. Процес припреме извештаја је настао као резултат **свеобухватног консултативног процеса** у који су били укључени представници институција Владе, локалних самоуправа, цивилног друштва, социјалних партнера, независних експерата, научних и међународних институција, као и шира јавност, како би се постигао национални консензус у вези са основним налазима и приоритетним правцима деловања у наредном периоду.

Кроз Програм локалних иницијатива Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), прати препоруке дефинисане у Другом националном извештају о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва, пружајући подршку организацијама цивилног друштва, локалним самоуправама и другим релевантним актерима из јавног и приватног сектора, као и сектора грађанског друштва.

Сврха Програма је интензивирање комуникације између институција и других релевантних актера на националном и локалном нивоу, значајним за креирање, имплементацију, мониторинг и евалуацију стратешког и законодавног оквира у областима важним за социјално укључивање и смањење сиромаштва.

С обзиром на значај успешне припреме за коришћење средстава европских фондова намењених социјалном укључивању и смањењу сиромаштва (попут Европског социјалног фонда), један од циљева Програма јесте да допринесе подизању капацитета релевантних актера на локалном нивоу за програмирање и припрему квалитетних пројеката, утемељених на релевантним стратегијама.

Програм ће пружити подршку партнерствима организација цивилног друштва и јединица локалних самоуправа, уз сарадњу са другим релевантним актерима на локалном и регионалном нивоу. Програмом ће бити подржане иницијативе које имају потенцијал за унапређење:

- механизма комуникације између представника јавног, приватног и цивилног друштва на нивоу локалних самоуправа;
- локалног правног оквира од значаја за ефективнију употребу локалних буџета;
- процеса планирања за рационалнију приоритизацију мера, програма и активности у тематским областима Програма;
- капацитета локалних актера са циљем успешније апсорпције фондова ЕУ, нарочито Инструмента за претприступну помоћ ЕУ (IPA) и Европског социјалног фонда.

---

¹ <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2014/11/Dруги-национални-извештај-о-социјалном-укључивању-и-смањењу-сиромаштва-final.pdf>

2. Тематске области Програма

Пројекти подржани у оквиру Програма треба да пруже „локалне“ одговоре на закључке и правце деловања дефинисане Другим националним извештајем о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији у следећим тематским областима:

- Запошљавање;
- Рурални развој;
- Образовање;
- Социјална заштита;
- Здравство;
- Социјално становање;
- Родна равноправност и родно засновано насиље.

Пројекти подржани Програмом треба да допринесу унапређењу положаја осетљивих друштвених група становништва, а нарочито оних које су најчешће или вишеструко социјално искључени – деца и млади, особе са инвалидитетом, жене, припадници ЛГБТИ заједнице, националне мањине, а посебно Роми, затим избегла и интерно расељена лица и азиланти и др. Такође, пројекти подржани Програмом треба посебно да допринесу развоју и унапређењу интерсекторског приступа у циљу побољшања положаја осетљивих друштвених група.

Правци деловања дефинисани Другим националним извештајем су:

Запошљавање

- Јачање капацитета и сарадње локалних актера за креирање, имплементацију, мониторинг и евалуацију политике запошљавања тешко запошљивих категорија.

Рурални развој

- Подстицање запошљавања у руралним областима, развој предузетништва жена и младих у руралним срединама, дигитално укључивање руралног становништва, умрежавање локалних иницијатива.

Образовање

- Унапређење инклузивне праксе у школама; успостављање адекватне системске подршке за рад интересорних комисија и унапређивање система подршке за ученике на основу препорука интересорних комисија.

- Развијање механизма за рано препознавање деце за коју постоји ризик да ће напустити систем школовања; креирање и реализација различитих мера подршке за децу и породице како би се укључили и остали актери у систему образовања.

- Оснаживање локалних самоуправа за планирање и оптимизацију мреже предшколских установа, као и за ефикасан процес финансирања и развијање сарадње са приватним сектором у циљу повећања обухвата и праведности унутар система предшколског васпитања и образовања.

Социјална заштита

- Унапређење мера материјалне подршке које се финансирају средствима локалног буџета, са нагласком на механизмима за активно укључивање корисника.

- Повећање подршке природној породици, наставак процеса деинституционализације и развој услуга у заједници.

- Изградња капацитета и пружање подршке организацијама цивилног друштва као пружаоцима услуга социјалне заштите.

Здравство

- Пружање подршке за успостављање интегрисаних, социоздравствених услуга за посебно рањиве друштвене групе.
- Реализација програма усмерених ка проблемима који рањиве друштвене групе доводе или излажу ризику рањивости, са посебним освртом на програме јавног здравља и превенције.

Социјално становање

- Јачање капацитета локалних актера како би се на адекватан начин бавили побољшањем стамбених услова осетљивих група; решавање ситуације темом расељавања у подстандардним насељима.
- Унапређење постојећег система управљања становима за социјално становање и становање у заштићеним условима (нпр. редовно прикупљање и ажурирање података релевантних за праћење социјалне искључености на пољу становања; редовно праћење и ажурирање података о потребама за социјалним становањем, а у складу са модалитетима јавне подршке у обезбеђивању стамбених решења датих Националном стратегијом социјалног становања).
- Успостављање ефикаснијег система пружања адекватне и благовремене подршке бескућницима, као и развијање програма и мера за превенцију бескућништва и за њихово оснаживање и реинтеграцију.

Родна равноправност и родно засновано насиље

- Успостављање институционалног оквира за примену политика родне равноправности.
- Унапређење координисаног приступа надлежних институција превенцији и сузбијању насиља у партнерским односима, а посебно насиља над женама и насиља над децом.

Наведена листа приоритета је илустративна, а преглед свих праваца деловања може се наћи у Другом националном извештају о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва на веб страници <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/usvojen-drugi-nacionalni-izvestaj-o-socijalnom-ukljucivanju-i-smanjenju-siromastva/>

Подносиоци предлога пројеката се охрабрују да предложе иновативне активности које ће допринети реализацији дефинисаних праваца деловања у складу са потребама локалне заједнице.

3. Циљеви, резултати и активности Програма

3.1 Општи циљ Програма локалних иницијатива		
Програм локалних иницијатива има за циљ да кроз унапређење капацитета релевантних актера у локалним заједницама унапреди процес социјалног укључивања и смањења сиромаштва у складу са препорукама Другог националног извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији.		
3.2. Специфични циљеви Програма	3.3. Очекивани резултати Програма	3.4. Активности које ће бити подржане у оквиру Програма.
1. Унапређење информисаности релевантних локалних актера и грађана о темама и питањима од значаја за разумевање међусобних улога у процесу имплементације националних приоритета у области социјалног укључивања и смањења сиромаштва.	Предлози пројеката одобрених у оквиру Програма треба да допринесу остварењу сваког од наведених очекиваних резултата Програма у одабраној тематској области.	Предлог пројекта мора садржати наведене обавезујуће активности за све наведене специфичне циљеве.
	Подигнут ниво информисаности локалних актера из јавног, приватног и цивилног друштва о националним приоритетима у области социјалног укључивања и смањења сиромаштва и њиховим улогама у процесу реализације.	Организација најмање два јавна догађаја (јавна дебата, округли сто, конференција...) на територији локалне самоуправе која је партнер на пројекту.
	Повећан ниво информисаности грађана о правима на услуге и мерама материјалне подршке, који су гарантовани релевантним законима и локалним одлукама у одабраној тематској области.	Активности намењене информисању грађана о правима и мерама материјалне подршке гарантованим релевантним законима и локалним одлукама у одабраној тематској области (нпр, кроз локалне и регионалне медије и јавне скупове и презентације, путем унапређења транспарентности званичних интернет презентација локалне самоуправе и ресорних институција и сл.).
2. Унапређење правног оквира за ефективнију употребу средстава на локалном нивоу намењених социјалном укључивању и смањењу сиромаштва.	Унапређен локални правни оквир од значаја за остваривање права на услуге и мере материјалне подршке у надлежности локалне самоуправе, које се финансирају средствима из локалног буџета.	Дефинисан предлог за унапређење и усвајање нових општих правних аката (одлука, правилника и сл.) од значаја за остваривање права грађана/ки у одабраној тематској области. Процес дефинисања измена треба да обухвати и консултативни процес са релевантним актерима.
3. Унапређење процеса планирања мера и активности од значаја за смањење сиромаштва	На основу консултативног процеса и стратешких докумената, на националном и локалном нивоу је дефинисана листа	Реализација консултативног процеса са релевантним актерима за потребе дефинисања приоритетних пројеката (нпр. анкете, фокус групе...) о питањима значајним за социјално укључивање

и социјално укључивање на локалном нивоу у одабраној тематској области.	приоритетних мера у изабраној тематској области. Дефинисана је листа предлога пројеката од значаја за смањење сиромаштва и социјално укључивање на локалном нивоу у одабраној тематској области.	и смањење сиромаштва у одабраној тематској области Програма. Дефинисана листа пројеката „социјалне инфраструктуре“ ² у партнерској општини за одабрану тематску област.
4. Јачање апсорпционих капацитета локалних актера за коришћење ЕУ фондова.	На оквиру сваког одобреног пројекта израђен најмање један предлог пројекта од значаја за унапређење социјалног укључивања и смањење сиромаштва у јединици локалне самоуправе, у складу са ЕУ методологијом.	Израда најмање једног предлога пројекта у складу са ЕУ методологијом.
5. Размена искустава у креирању и имплементацији локалних политика релевантних за социјално укључивање и смањење сиромаштва.	У оквиру сваког пројекта организован је скуп у циљу размене искустава у креирању и имплементацији локалних политика од значаја за унапређење социјалног укључивања и смањења сиромаштва на нивоу локалних заједница.	Организација скупа размене искустава (тзв. peer-review скупа) у вези са тематским областима покривеним пројектима.

3.5. Додатне обавезе корисника програма

1. Присуство на уводној радионици намењеној усклађивању одобрених предлога пројеката са циљевима и очекиваним резултатима Програма. Радионица ће бити одржана у року од месец дана од избора пројеката, у једнодневном трајању, у организацији Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва.
2. Учешће локалних партнера у обуци³ за управљање, мониторинг и евалуацију пројеката у складу са ЕУ методологијом.
3. Присуство на завршном скупу у трајању од једног дана, у последњем месецу трајања Програма, на ком ће се представити резултати свих реализованих пројеката.
4. Израда и достављање полугодишњих и финалних наративних и финансијских извештаја у складу са захтевима Програма.

² Појам „социјална инфраструктура“ треба разумети у најширем смислу. Реч је о пројектима који за циљ имају нпр. унапређење постојећих и успостављање нових услуга, повећање њихове доступности и приступачности, јачање организационих капацитета и људских ресурса у оквиру јавног, приватног и цивилног друштва за пружање услуга, као и јачање капацитета релевантних актера у локалној самоуправи за имплементацију, мониторинг и евалуацију локалне политике социјалног укључивања и смањења сиромаштва.

³ Трошкове организације и реализације обуке сноси Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије. Представници изабраних пројеката (организације цивилног друштва и партнерске локалне самоуправе) су у обавези да учествују у дводневном тренингу; трошкове њиховог учешћа такође сноси Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва.

4. Финансијски оквир Програма

Планирани укупан износ подршке за реализацију пројекта износи 120.000,00 евра, а вредност појединачног предлога пројекта не може премашити 12.000,00 евра. Предвиђена средства не подлежу порезу на додату вредност (ПДВ)⁴.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије задржава право да не расподели сва средства која су на располагању у оквиру овог Програма.

Одобрена средства за сваки појединачни пројекат ће се преносити на наменски рачун носиоца пројекта.

Исплата средстава биће вршена у динарским износима, обрачунатим према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

Исплата ће се вршити према следећој динамици:

- I рата у износу од 45% од укупне вредности пројекта по потписивању уговора;
- II рата у износу од 40% од укупне вредности пројекта по усвајању првог полугодишњег извештаја;
- III рата у износу од 15% од укупне вредности пројекта 20 дана по усвајању финалног извештаја.

Средства намењена и додељена за реализацију активности на пројектима неће подржати активности које се односе на:

- финансирање претходно започетих пројеката, финансираних из других средстава или фондова;
- основно финансирање носиоца пројекта или партнера (*core funding*);
- куповину опреме;
- реконструкцију/адаптацију објеката;
- појединачна спонзорства за учешће на радионицима, семинарима, конференцијама, конгресима;
- појединачне стипендије за студије или курсеве обука;
- покриће губитака, дугова или потенцијалних будућих обавеза;
- пружање материјалне и нематеријалне подршке политичким странкама и верским организацијама;
- хуманитарне активности.

---

⁴ Неопходна документација у вези са ослобађањем од ПДВ-а биће обезбеђена од стране Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

5. Правила конкурса

Право учешћа на конкурс

Право учешћа на конкурс у својству носиоца пројекта имају **организације цивилног друштва (удружења грађана, фондације, задужбине):**

- које су стекле статус удружења према Закону о удружењима (Сл. гласник РС, бр. 51/09) и Закону о задужбинама и фондацијама (Сл. гласник РС, бр. 88/2010 и 99/2011 – др. закон) и које су уписане у регистар надлежног органа;
- чији се циљеви остварују у једној од тематских области дефинисаних овим Програмом;
- које имају седиште на територији управног округа у чијем саставу се налази партнерска јединица локалне самоуправе⁵;
- која су поднеле предлоге пројеката у предвиђеном року;
- које су поднеле предлоге пројеката на предвиђеном обрасцу, са потребном пратећом документацијом.

Организација цивилног друштва може поднети највише два предлога пројекта у партнерству са истом или различитим јединицама локалне самоуправе, **али Програмом може бити подржан само један предлог пројекта по појединачној организацији цивилног друштва.**

Организација цивилног друштва, као носилац пројекта, директно је одговорна за припрему и управљање пројектом.

Партнери и остали учесници на пројекту

Партнери:

Локалне самоуправе – партнерство носиоца пројекта са најмање једном локалном самоуправом **је обавезно.**

Носилац пројекта је обавезан да уз предлог пројекта достави оверен и потписан Споразум о сарадњи са партнерском локалном самоуправом, којим ће се прецизно дефинисати права, обавезе и одговорности партнера за потребе реализације пројекта, уз обавезну информацију о делегираном представнику/ци испред јединице локалне самоуправе који/а ће бити одговоран/а за спровођење пројекта.

Партнерска локална самоуправа може примати средства из буџета пројекта. Међусобни односи између носиоца пројекта и локалне самоуправе морају бити уређени споразумом о сарадњи.

Сарадници:

- Институције⁶ на локалном нивоу релевантне за одабрану тематску област;
- Регионалне развојне агенције, под условом да је општина која је партнер на пројекту један од оснивача;
- Медији – локални и регионални;

---

⁵ Закон о локалној самоуправи (Сл. гласник РС, бр. 129/2007 и 83/2014) – члан 3: Локална самоуправа остварује се у општини, граду и граду Београду (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе).

⁶ Под институцијама ће се подразумевати: школе, центри за социјални рад, домови здравља, Црвени крст, канцеларије за младе и др.

- Представници приватног сектора на локалном нивоу;
- Друге ОЦД и неформалне грађанске иницијативе и др.

Сарадници немају право на пријем средстава из буџета пројекта, осим покривања путних трошкова и трошкова смештаја.

Трајање пројекта

Предвиђено трајање пројекта је 12 месеци.

Локација пројекта

Активности пројекта подржаних у оквиру овог програма морају се реализовати на територији партнерске јединице локалне самоуправе.

6. Евалуација и избор пројекта

Предлози пројекта биће разматрани на основу критеријума представљених у табели:

КРИТЕРИЈУМИ	МАКСИМУМ ПОЕНА
Усклађеност предлога пројекта са циљевима Програма и релевантост пројекта за локалну заједницу.	35
Јасне и одговарајуће улоге партнерских организација и сарадника на пројекту.	15
Експертиза и претходна искуства носиоца пројекта у тематској области.	10
Претходна сарадња носиоца пројекта и партнерске локалне самоуправе.	5
Технички квалитет предложеног пројекта – план активности и усклађеност са циљевима.	15
Предлог механизма за мониторинг и евалуацију пројектних активности.	10
Одрживост пројекта	10
МАКСИМАЛНИ БРОЈ ПОЕНА	100

Предност ће бити дата пројектима које ће своје активности спроводити на територијама локалних самоуправа нижег степена развијености⁷. Пожељно је да у пројектним активностима учествују и сарадници са територије локалне самоуправе.

Предлози пројекта *неће бити разматрани* уколико документација није поднета у прописаном року, као ни уколико тражена пројектна документација није комплетна.

Селекцију и избор пројекта вршиће изборна комисија састављена од представника Министарства државне управе и локалне самоуправе, Сталне конференције градова и општина, Програма Уједињених нација за развој (UNDP), Швајцарске агенције за развој и

⁷ Службени гласник РС, број 104/14, Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину.

сарадњу (SDC) и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

Одлука о резултатима Конкурса биће доступна на интернет страници www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

Након селекције и одабира предлога пројекта, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије склопиће уговоре са организацијама цивилног друштва – носиоцима појединачних пројекта. Наведеним уговорима дефинисаће се сва права и обавезе уговорних страна. Оквирни почетак реализације одобрених пројекта је планиран до краја јуна 2015. године.

7. Како се пријавити и које процедуре следити

Конкурсна документација:

- Образац предлога пројекта
- Буџет

Конкурсна документација се може преузети на адреси www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

Пратећа документација:

- Споразум о сарадњи између носиоца пројекта и локалне самоуправе, партнера на пројекту – потписан и печатан;
- Статут подносиоца пријаве и Акт о регистрацији подносиоца пријаве;
- Биографија руководиоца/координатора пројекта.

Конкурсна и пратећа документација доставља се искључиво у електронској форми на адресу sipru.konkurs@aod.rs, најкасније до 17. маја 2015. године.

Предлози пројекта се достављају на српском језику. Предмет електронске поште у свом називу обавезно треба да садржи следеће: „Пријава за Програм локалних иницијатива“ – (назив организације цивилног друштва).

Скениране верзије оригиналних докумената⁸ морају бити попуњене, потписане и печатане од стране надлежних организација/институција.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће бити узете у разматрање.

За додатне информације можете контактирати Ирену Латиновић у Тиму за социјално укључивање и смањење сиромаштва на број телефона 011/311-4605 или путем електронске поште на: irena.latinovic@gov.rs

---

⁸ Образац предлога пројекта, Споразум о сарадњи између носиоца пројекта и локалне самоуправе, партнера на пројекту, Статут подносиоца пријаве и Акт о регистрацији подносиоца пријаве.